

MarZ

„Velká kapela je můj splněný sen“

O existenci písničkářky Markéty Zdeňkové jsem se dozvěděl díky skladateli a kytaristovi Lukáši Sommerovi. Ten v mé domovské Vinoři na okraji Prahy založil nový multižánrový festival Puls Art, jehož zahajovacím večerem byl koncem letošního března koncert s názvem Kytarová noc. Prvního z jeho protagonistů Norbiho Kovácse nebylo třeba posluchačům nijak obšírně představovat. Ovšem Markéta, která byla tím druhým, se stala pro většinu přítomných víc než příjemným objevem. Suverénní zpěvačka a kytaristka zde zahrála a zazpívala vlastní písničky s jednoznačně hitovým potenciálem. Pokud by během jejího vystoupení někdo z diváků otočil hlavu, spatřil by v zadní části sálu Lukáše, který většinu jejích písniček nadšeně protančil...

TEXT: ROBERT RYTINA, FOTO: TOMÁŠ MOUDRÝ

... V závěru koncertu si všichni tři přítomní muzikanti poprvé v životě zajamovali společně, a nutno potvrdit, že nejen v pěvecké, ale také v hráčské virtuozitě Markéta za oběma pány nijak nezaostávala. „Kdo je ta holka a kdy ji u nás zase uvidíme?“ zaslechl jsem pak několikrát před sálem. Na druhou otázku zatím odpověď nemám, ale na to „kdo je ta holka“ jsem se osmělil zeptat přímo Markéty Zdeňkové.

Když jsem se dozvěděl, že vaším tatínkem je výrazný skladatel a pianista Zdeněk Zdeněk, okamžitě mě napadla první otázka. Mohla nebo chtěla jste být odmalička někým jiným než také muzikantem?

Ano, jako malá jsem chtěla být keramičkou a během dospívání překladatelkou.

Opravdu? A kterému jazyku jste se chtěla věnovat?

Hlavně němčině, ale zajímala mě i latina. Dotáhla jsem tento svůj plán až do prvního ročníku na univerzitě, kde jsem začala oba jazyky studovat. V té době se to ale ve mně zlomilo a rozhodla jsem se „zběhnout“ k hudbě a naplno se jí věnovat. Přála jsem si rozvíjet to, co jsem dělala už od třinácti let – psát písně a naučit se pořádně řemeslu. A tak jsem si podala přihlášky na hudební školy.

Než si o vašich dalších studiích budeme povídat, s dovolením se ještě jednou vrátím k vašemu otci. Co z jeho tvorby na vás mělo největší vliv? Písničky skupiny Naima, spolupráce s Vlastou Průchovou, nebo široké skladatelské rozpětí

zahrnující repertoár od hudby pro audioknihy až třeba po doprovod k televizním večerníčkům?

Velmi mě ovlivnila úžasná jazzová zpěvačka Vlasta Průchová, na jejíž koncerty jsem chodila už odmala. Předala mi lásku k jazzu a svou radost z hudby. Taky jsem zblízka poznala pro mě inspirativní písničkářky Pavlu Milcovou a Dášu Voňkovou. Natáčení znělek, vokálů nebo různých zvuků do večerníčků, to byly mé první hudební brigády, když táta potřeboval dívčí hlas. Jeho nahrávky s kapelou Naima, které považuji za velice silné a ve své době výjimečné, jsem ocenila popravdě až později, i když některé skladby jako Pátek v Chebu jsem měla ráda už jako dítě.

Takže jste se už od svých devíti let učila hrát na kytaru, a dokonce jste jistou dobu uvažovala i o tom,

že se budete kytare věnovat sólově. Místo na konzervatoř jste ale nakonec šla studovat na VOŠ Jaroslava Ježka. Byla to právě tato škola, která vás nasměrovala k tomu, věnovat se i zpěvu a vlastní autorské tvorbě?

Ambice být kytaristkou jsem měla spíše kolem třinácti až čtrnácti let. Na konzervatoř jsem ale nešla a moje technika postupně upadala. Ve dvaceti jsem se už na VOŠ hlásila pouze na zpěv. V té době jsem kytaru brala jenom jako doprovodný nástroj ke svým písním, i když jsem na ni uměla na zpěvačku, řekněme, docela nadstandardně. Až posléze jsem na své hře zase začala pracovat, sama i pod vedením různých kytaristů. Studium na škole mi rozšířilo obzory a uvedlo mě do profesionálního hudebního světa. Vlastní tvorbě jsem se ale věnovala už dávno předtím,

byl to naopak hlavní důvod, proč jsem hudbu začala studovat a proč jsem nikdy nepochybovala, že ji chci a mám dělat.

Vaším oborem na „Ježkárně“ byl jazzový zpěv. Prozradte mi prosím, co vám takové studium reálně dalo, jak se váš vztah ke zpěvu vyvíjel dál a hlavně – jak byste se žánrově jako zpěvačka vymezila dnes?

Na VOŠ to bylo poprvé, kdy jsem měla ve zpěvu nějaké konstantní vedení. Myslím, že to tak pro mě bylo dobře, protože předtím jsem si stihla najít svůj styl a autentický projev, který jsem si už nenechala příliš ovlivnit. Během studia jsem ale dostala od Hanky Peckové skvělou přípravu v technice, což jsem potřebovala. Více jsem se ponořila do studia jazzových standardů pod vedením skvělých jazzových muzikantů – učitelů.

Několik let jsem v té době paralelně ke svému repertoáru vystupovala i s tím jazzovým, což mě obohatilo v mnoha směrech. Rozšířilo to můj hudební slovník, otevřelo mi to dveře k improvizaci, ovlivnilo mé harmonické citění a naučilo mě to preciznosti v intonaci. Přesto se za jazzovou zpěvačku nepovažuji. Pořád jsem na prvním místě „singer-songwriter“.

O „singerovi“ jsme si právě povíдали, posuňme se tedy k onomu „songwriterovi“. Ve vaší tvorbě je slyšet pop, rock, jazz, world music, zkrátka opravdu hodně pestrá paleta zvukových chutí a barev. Máte pro svůj hudební styl nějakou vlastní charakteristiku?

Tak to opravdu nemám! Když musím, napíšu prostě tři z žánrů, které jste zrovna vyjmenoval (a někdy přidám

MarZ

Markéta Zdeňková je zpěvačka, kytaristka a skladatelka. Narodila se roku 1988 v Praze. Hudebně se věnuje od mládí. Ve třinácti letech začala skládat své první písně s vlastními (většinou českými) texty. Její tvorba se pohybuje na pomezí mnoha žánrů. Především je ale ovlivněna folkem, jazzem a world music. Její písně oscilují na orbitě témat od upřímných zpovědí přes žertovné hříčky až po šamanský rituál. Píše převážně v češtině a má schopnost vytvořit nápadité melodie a zároveň zachovat přirozenost svého mateřského jazyka. Díky tomu nachází stále se rozrůstající publikum napříč žánry i generacemi.

Od roku 2013 Markéta spolupracuje s talentovaným trombonistou a zpěvákem Štěpánem Janouškem.

V této neobvyklé kombinaci dokážou vytvořit bohatý a barevný zvuk, ale v roce 2018 založili také rozšířenou, pětičlennou verzi kapely (obohacenou o druhou kytaru, baskytaru a bicí) – oba projekty se jmenují MarZ (www.marzband.cz).

Markéta dosud vydala dvě CD: „Na rozcestí“ v duu MarZ (Amplión Records, 2017) a eponymní „MarZ“ s kapelou (Tranzistor label, 2020). Kromě toho se věnuje také jazzu (vystudovala jazzový zpěv na VOŠ Jaroslava Ježka) a brazilské hudbě (od doby, co v roce 2018 navštívila Rio de Janeiro). Markéta pravidelně vystupuje na festivalech a v klubech po celé České republice, ale i v zahraničí, koncertovala dokonce i na Islandu a v Rio de Janeiru. Také se věnuje pedagogické činnosti.

ještě alternative), ale mě osobně žánry a škatulky nezajímají. Myslím, že v dnešní době už jsou hranice mezi styly dost nejasné, a alespoň pro mě je důležité jen to, jestli ke mně píseň nebo skladba promlouvá, nebo ne.

Momentálně vystupujete se svým autorským repertoárem sólově, v duu s trombonistou a zpěvákem Štěpánem Janouškem nebo jako „frontwomanka“ vlastní pětičlenné kapely MarZ. Dá se říci, že jsou to tři nejdůležitější formy vaší prezentace? A pokud ano, jsou pro vás všechny stejně důležité, nebo některým dáváte přednost před těmi druhými?

Ano, se všemi těmito variantami MarZu prezentuji výhradně své vlastní skladby v různých aranžmá. Počet účinkujících se vždy liší podle situace nebo místa. Každá varianta má své kouzlo! Velká kapela je můj splněný sen, miluji tu energii, kterou hraní v tolika lidech přináší. Naše

kapela je nyní skvěle sehraná a jsme zároveň dobří přátelé, užívám si to. Se Štěpánem v duu hrajeme ještě déle. Díky našemu napojení i jeho schopnostem

nejen skvěle hrát na trombon, ale i na perkuse, zpívat a obsluhovat přes počítač různé efekty jsme schopni vytvořit pro posluchače možná až překvapivě

bohatý zvuk. Je to pro nás oba větší fuška, ale baví mě to a je to „skladné“. Sólo přináší možná největší výzvu, ale také zážitek velké intimity, a protože vycházím z písničkářství, je mi tenhle druh prezentace velmi blízký.

V duu se Štěpánem jste vydala CD Na rozcestí, s kapelou jste krátce před covidovou pandemií nahrála desku s prostým názvem MarZ. Jak obě nahrávky vznikaly a jak svůj muzikantský vývoj „od rozcestí až na Mars“ zpětně hodnotíte?

Šanci zaznamenat v roce 2017 naše duo nám dal Aleš Charvát, který CD natočil a smíchal ve svém studiu Svengali a vydal ve vydavatelství Amplión Records. Bylo velmi komorní a posluchačsky celkem náročné, a jsem vděčná, že do toho s námi Aleš šel. Už tehdy jsme ale věděli, že některé písně by si zasloužily větší sestavu. Na prvním albu jsme to v pár případech vyřešili hosty, ale až v roce 2018 jsme dali dohromady kapelu, která „zaklapla“ muzikantsky i lidsky. Byl to prostě přirozený vývoj. Další tři skvělí muzikanti přinesli do mých písní nové nápady, ve zvuku jsme „přitvrdili“ a mně se to moc líbí, dává mi to prostor se na koncertech víc vyřádit. Když nás jednou slyšel Adam Karlík ze studia SONO, nabídl nám, abychom další album natočili u nich – a to se neodmítá! Je úžasné točit v tak perfektním studiu, i když poprvé jsem z toho samozřejmě měla strašnou trému. Teď tam natáčíme materiál na další album, což už si užívám o moc víc, hlavně protože je tam velmi příjemné a profesionální prostředí. Adamovu uchu naprosto důvěřuji a cením si jeho citlivého, kreativního, ale nevtíravého přístupu. Vydání alba MarZ se ujal David Landštof s labelem Tranzistor. Bohužel datum jsme naplánovali opravdu nešťastně – na pátek 13. března 2020, tedy den, kdy začal první covidový lockdown...

Materiál na další album? Prozradíte, na co se můžeme těšit?

Stejně jako ta předchozí bude i nová deska víceméně věrným záznamem toho, jak písně hrajeme na koncertech. V brzké době bychom rádi vydali některé písně nejdříve jako singly, některé

budou i pro naše „skalní“ fanoušky úplně nové. Napsala jsem je v posledních měsících a myslím, že se spontánně pouštím cestou trochu přímočařejšího sdělení než dřív. Náš basista Miloš Klápště také od poslední desky rozšířil svůj syntezátorový park a ve více aranžích jsme zvolili tento zvuk. Žádný velký stylový zvrat to ale nebude. Texty budou všechny české.

Jak vlastně vypadá v současné době váš koncertní program? Jste plně vytížená muzikantka, nebo máte pocit, že byste toho zvládla ještě víc?

Bohužel můj kalendář, co se týče koncertů, ve švech nepraská. Zatím se nám nepodařilo sehnat dobrého booking manažera, který by nám pomohl dostat naši hudbu k širšímu publiku. Myslím, že máme posluchačům co nabídnout, ohlasy jsou většinou příznivé, ale vlastními silami se to těžko posouvá dál. Já jsem na booking prostě opravdu špatná... Tak doufám, že si to třeba právě tady přečte „ten pravý“, a vše se změní!

Mimo MarZ ale nyní také vystupuji se zajímavou formací HLASKontraBAS Oktet Ridiny Ahmedové a Petra Tichého,

s níž se letos chystáme na rezidenci a turné na Islandu, na což se velmi těším. Intenzivně na to studujeme nový repertoár od deseti českých i zahraničních autorů, což je hudebně velice obohacující. Někdy také zaskakuji coby kytaristka v kapele Nina Rosa, takže přece jen se oklikou dostávám i k této roli. Je to pro mě docela výzva, ale moc mě to baví.

Závěrem bych se ještě rád zeptal, jaké další sny – kromě vzniku vlastní kapely – v hudební kariéře už se vám splnily a jaké jsou ještě před vámi. A máte i nějaká splněná a nesplněná přání také v jiném životě než jen v tom uměleckém?

Jak jste připomněl, splněným snem je opravdu moje kapela, s jejíž podobou jsem teď maximálně spokojená. Snem, v jehož naplnění doufám, je více koncertů a možnost cestovat se svou hudbou více i do zahraničí. Snem do budoucna, pro který jsem ale zatím nic neudělala, je moct si zazpívat své písně s nějakým velkým orchestrem a s nádhernými aranžemi. Sny z osobního života si raději nechám pro sebe. O mnohých z nich se ale můžete dozvědět z mých textů, které z nich často čerpají... ☒